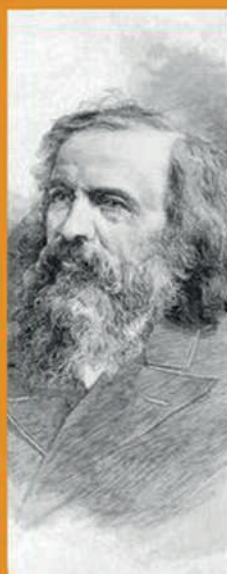

ANJUMAN | КОНФЕРЕНЦИЯ | CONFERENCES | RESPUBLIKA KO'P TARMOQLI ILMIIY KONFERENSIYA

YANG O'ZBEKISTON: INNOVATSIYA, FAN VA TA'LIM

CONFERENCES.UZ 2023

DAVRIYLIGI: 2018-2023

D.I. MENDELEEVNING
KIMYOVIY ELEMENTLAR
DAVRIY JADVALI

Актиноиды

Относительная
атомная масса
(атомный вес)

D.I. MENDELEEVNING KIMYOVIY ELEMENTLAR DAVRIY JADVALI										Относительная атомная масса (атомный вес)									
Актиноиды																			
										Bor Bor									
										Carbonium Uglorod									
										Nitrogenium Azot									
										Oxygenium Kislorod									
										Fluorium Flor									
										Magnesium Magnitsiy									
										Germanium Germaniy									
										Arsenicum Myshyayk									
										Chlorium Xlor									
										Bromium Brom									
										Iodinium Iod									
										Astatium Astat									
										Tellurium Tellur									
										Polonium Poloniy									
										Francium Fransiy									
										Radium Radiy									
										Actinium Aktiniy									
										Thorium Toriy									
										Protactinium Protaktiniy									
										Uranium Uran									
										Neptunium Neptuniy									
										Plutonium Plutoniy									
										Americium Ameritsiy									
										Curium Kuriy									
										Berkelium Berklit									
										Californium Kaliforniy									
										Einsteinium Einshтейn									
										Fermium Fermit									
										Mendelevium Mendeleev									
										Nobelium Nobel									
										Lawrencium Laurentsiy									

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VA XORIJU O'LIY TA'LIM MUASSASALARI PROFESSOR-O'QUVCHILARI, YOSH OLIMLAR, DOKTORANTLAR, MAGISTRANTLAR VA IJTIDORLI TALABALAR

TOSHKENT SHAHAR, AMIR
TEMUR KO'CHASI, PR. 1, 2-UY.

+998 97 420 88 81
+998 94 404 00 00

WWW.TAQIQOT.UZ
WWW.CONFERENCES.UZ

FEVRAL
№49

**ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН:
ИННОВАЦИЯ, ФАН
ВА ТАЪЛИМ
10-ҚИСМ**

**НОВЫЙ УЗБЕКИСТАН:
ИННОВАЦИИ, НАУКА
И ОБРАЗОВАНИЕ
ЧАСТЬ-10**

**NEW UZBEKISTAN:
INNOVATION, SCIENCE
AND EDUCATION
PART-10**

ТОШКЕНТ-2023

УУК 001 (062)
КБК 72я43

“Янги Ўзбекистон: Инновация, фан ва таълим” [Тошкент; 2023]

“Янги Ўзбекистон: Инновация, фан ва таълим” мавзусидаги республика 49-кўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 28 февраль 2023 йил. - Тошкент: «Tadqiqot», 2023. - 26 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн даврий анжуманлар «Харакатлар стратегиясидан – Тараққиёт стратегияси сари» тамойилига асосан ишлаб чиқилган еттита устувор йўналишдан иборат 2022 – 2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси мувофик:– илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишланган.

Ушбу Республика илмий анжуманлари таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илғор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари тахтил қилинган конференцияси.

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1. Ҳуқуқий тадқиқотлар йўналиши

Профессор в.б., ю.ф.н. Юсувалиева Рахима (Жахон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2. Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар

Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна (Фарғона давлат университети)

3. Тарих саҳифаларидаги изланишлар

Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4. Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни

Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

5. Давлат бошқаруви

Доцент Шакирова Шохида Юсуповна «Тараққиёт стратегияси» маркази муҳаррири

6. Журналистика

Тошбоева Барнохон Одилжоновна (Андижон давлат университети)

7. Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар

Самигова Умида Хамидуллаевна (Тошкент вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

8.Адабиёт

PhD Абдумажидова Дилдора Рахматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг тугган ўрни

Phd Вохидова Мехри Хасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар

Турсунназарова Эльвира Тахировна Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети Хорижий тиллар факультети ўқув ишлари бўйича декан ўринбосари

11.Жисмоний тарбия ва спорт

Усмонова Дилфузахон Иброхимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш

Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши

Бобохонов Олтибой Рахмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн

Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Муסיқа ва ҳаёт

Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар

Доцент Нормирзаев Абдуқайом Раҳимбердиевич (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари

Доцент Соҳадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманган муҳандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар

Т.ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари

Рахмонова Доно Қаххоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22. Биология ва экология соҳасидаги инновациялар

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

23. Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари

Проф. Хамидов Муҳаммадхон Ҳамидович «ТИИМСХ»

24. Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

Phd доцент Қаҳҳоров Ўктам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти)

25. География

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

Тўпلامга киритилган тезислардаги маълумотларнинг ҳаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдир.

© Муаллифлар жамоаси

© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Саҳифаловчи: Шаҳрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

ПЕДАГОГИКА ВА ПСИХОЛОГИЯ СОҶАЛАРИДАГИ
ИННОВАЦИЯЛАР

1. Ergashev Asqar Jong'oboyevich YADRO TEXNOLOGIYA FANINI O'QITISHDA ELEKTRON O'QUV QO'LLANMALARINING O'RNI VA AHAMIYATI.....	7
2. Zaripova Dilnoza Anvarovna "SMART TA'LIM" VA UNING TA'LIMDA MUXIM JHATLARI	9
3. Berdikulova Shokhista Abdullayevna COMMUNICATIVE LANGUAGE TEACHING IN TEACHING ENGLISH.....	11
4. Fayziyeva Xolida Asadovna, Jamolitdinova Muharram Shavkat qizi "TERMODINAMIKA" BO'LIMINI O'QITISHDA PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH.....	13
5. Vaisova Saboxat O'QISH DARSLARIDA QO'LLANILADIGAN METODLARNING O'QUVCHILAR KREATIV FIKRLASHIDAGI VAZIFASI.....	14
6. Қобилжон Валиев ИНГЛИЗ ТИЛИ ДАРСЛАРИДА АКАДЕМИК ЛИЦЕЙ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ НУТҚИЙ КОМПЕТЕНЦИЯСИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ДОЛЗАРБ ПЕДАГОГИК МУАММО СИФАТИДА.....	16
7. Hakimova Gulmira Shuxratjonovna TEXNOLOGIYA DARSLARDA GAZLAMA BILAN ISHLASH TASHKIL ETISH	18
8. Yusupova Zamira Zaripovna PSYCHOLOGICAL FOUNDATIONS OF CREATING A SMART ENVIRONMENT IN THE EDUCATIONAL PROCESS.....	20
9. Yusupova Zamira Zaripovna MA'RUZA MASHGULOTLARINI TASHKIL ETISHNING PSIXOLOGIK OMILLARI.....	22
10. Сабиров Сардор Жуманазарович БОШЛАНҒИЧ СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИДА МОДЕЛЛАШТИРИШ КЎНИКМАСИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ ТОПШИРИҚЛАРНИ ЕЧИШДАГИ АСОСИЙ ОМИЛ СИФАТИДА.....	24

“ТЕРМОДИНАМИКА” ВО’ЛИМИНИ О’ҚИТИШДА ПЕДАГОГИК
ТЕХНОЛОГИЯЛАРДАН FOYDALANISH.

Fayziyeva Xolida Asadovna

Buxoro davlat universiteti Fizika-matematika
fakulteti Fizika kafedrası o’qituvchisi.
fayzievholida7@gmail.com, tel:(90) 718-34-02.

Jamolitdinova Muharram Shavkat qizi

Buxoro davlat universiteti Fizika-matematika
Fakulteti 1-2 FIZ 19 guruhi talabasi

Аnotatsiya: Bugungi zamonaviy dunyo ta’lim sohasidagi har bir detalga zamonaviy nigoh bilan qarashga undaydi. Shu jumladan har bir fanni o’z o’quv metodikasidan tashqari, unda zamonaviy innovatsion texnologiyalarni ham mujassamlashtirgan tarzda o’quvchilarga o’rgatish ayni kunlardagi dolzarb masalalardan biridir. Ushbu maqolada Fizika fanining dunyo hamjamiyatidagi ahamiyati va ushbu fanni o’quvchi- talabalarga o’rgatishda innovatsion texnologiyalardan foydalanish haqida batafsil bayon etilgan.

Kalit so’zlar: termodinamika, yangi zamonaviy innovatsion texnologiyalar, korgazmali qurollar, aqliy hujum, klassik statistik fizika.

Fizika fanini o’qitishda o’qituvchidan malakali b’lsh talab etiladi avvalambor. Termodinamik ish, issiqlik miqdori, issiqlik almashinuvi jarayonlari, solishtirma yonish issiqligi, termodinamikaning 1-qonuni va uning izojarayonlarga tatbiqi, issiqlik jarayonlarining qaytmasligi, termodinamikaning ikkinchi qonuni va turli xil temperaturaga ega b’lgan suyuqliklar aralashtirilganda ularning issiqlik miqdorlarini taqqoslashni o’rganish o’quvchilarga qiyinchilik uygotishi tabiiy albatta. Ammo o’qituvchi darsni yangi pedagogik texnologiyalar, noan’anaviy dars o’tish metodikalari bilan o’quvchi, talabalarga tushunarli va sodda qilib, tushuntirib, ularning ongida jarayonning borishi shakllanishiga erishish lozim. Masalan, axborot vositalaridan foydalanish orqali, korgazmali qurollar orqali, bunda o’quvchilarning diqqati darsga to’la erishilgan b’ladi va yana zamonaviy interfaol usullardan ham q’llasa b’ladi. Aqliy hujum usulidan foydalanib ham guruhlarga b’linib, ball olishga intilish orqali, o’quvchilar qiziqib darsga sh’ngib ketishadi va bunda o’qituvchi oldiga q’yilgan vazifa bajarilgan hisoblanadi.

Issiqlik jarayonlarining qaytmasligini tushunish faqat o’quvchilarning tasavvur qila olishiga bog’liqligi sababli, o’quvchilarda tasavvur uygotib, masalan korgazmali qurollar orqali o’quvchilar xayolida tasavvur hosil qilib o’qitganda o’quvchi va o’qituvchi oldiga qo’yilgan vazifa samarali amalga oshirilgan b’ladi. Nafaqat termodinamiaka b’limini balki fizika fanini o’qitish jarayonida zamonaviy innovatsion texnologiyalardan foydalanish talabalarni mustaqil idrok etishga undaydi, mavzuni o’rganish uchun qiziqishni oshiradi. Kompyuter dasturini qo’llash orqali o’tilgan mashg’ulotlar oddiy mashg’ulotlardan ko’ra yaxshiroq samara beradi. Fizika fanini o’qitishda kompyuter dasturlaridan foydalangan holda, animatsiyali mashg’ulotlar olib borish o’qituvchi va tinglovchiga qulaylik yaratib, fizik jarayonlarning yuz berish mexanizmlari va bosqichlarini tushunib yetishda yaxshi samara beradi. Fizik jarayonlar mexanizmlarini, ularni ma’ruza, amaliy va ayniqsa tajriba mashg’ulotlarida namoyish etish va bu holatlarni kompyuter texnologiyalariga tayanigan holda olib borish o’qitish jarayonida tinglovchilarga bilim berish va fan asoslariga doir ko’nikmalar hosil qilish samaradorligini oshiruvchi omillari bo’lib hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro’yxati

1. SO Saidov, M.F Atoeva, X.A. Fayziyeva. Some actual issues of teaching modern physics in higher education. The American journal of applied sciences. psychology and education (2021) 58(1): 3542-3549 ISSN: 00333077
2. J.O. Arabov, X.A. Fayziyeva. General considerations on the methodology for solving problems in physics. Gospodarka i Innovatsie. Volume: 22 | 2022. ISSN: 2545-0573.
3. S.O. Saidov, M.F. Atoeva, Kh.A. Fayzieva, N.B. Yuldosheva. The Elements Of Organization Of The Educational Process On The Basis Of New Pedagogical Technologies. The American Journal of Applied Sciences, 2(09). 2020, 164-169.
4. X.A. Fayziyeva . Modern pedagogical technologies of teaching physics in secondary school. European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences Vol. 8 No. 12, 2020 Part III ISSN 2056-5852.
5. X.A. Fayziyeva. Fizika fanini o’qitishda yangi pedagogik texnologiyaelementlaridan foydalanish. “O’zbekistonda milliy tadqiqotlar: Davriy anjumanlar:” [Toshkent; 2022]